

Valvira

Tillstånds- och tillsynsverket
för social- och hälsovården

Riksomfattande tillsynsprogram för alkoholförvaltningen 2015 - 2016

Dnr 10341/13.08.00.03/2014
Datum 10.12.2014 (uppdaterad 3.12.2015)
ISSN-L 2242-2595
ISSN 2242-2595 (Online)
ISBN 978-952-5978-47-6

Helsingfors 2014

PRESENTATIONSBLAD

Publikationens namn

Riksomfattande tillsynsprogram för alkoholförvaltningen 2015-2016

Utgivare

Valvira och regionförvaltningsverken

Utgivningsdatum

10.12.2014 (uppdaterad 3.12.2015)

Dnr

Dnr 10341/13.08.00.03/2014

Sammanfattning

Enligt statsrådets förordning om alkoholdrycker och sprit (1344/1994) ska Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, Valvira, tillsammans med regionalförvaltningsverken utarbeta ett riksomfattande tillsynsprogram för alkoholförvaltningen. Programmet styr den regionala tillståndsförvaltningen för servering och detaljförsäljning av alkoholdrycker i riktning mot en enhetlig beslutspraxis och effektiv verkställighet av alkohollagen.

Tillsynsprogrammet uppdateras årligen. Det innehåller förutom en allmän del även årligen varierande prioriterade insatsområden, dvs. sektorspecifika tillsynsprogram.

Nyckelord (referensord):

alkohol, alkoholdryck, servering av alkoholdrycker, tillsyn, detaljhandel

ISSN-L

2242-2595

ISSN

2242-2595 (Online)

ISBN

978-952-5978-47-6

Innehåll

Förord	5
1 Inledning	6
2 Verksamhetsmiljön	7
3 Effektiviteten, utvecklingen och uppföljningen av alkoholförvaltningens verksamhet.....	9
4 Verkställande av tillsynsprogrammet 2015.....	11
4.1 Statistik över tillfälliga evenemang	12
4.2 De tillfälliga evenemangens särskilda karaktär inom alkoholtillsynen	14
4.3 Tillfälliga evenemang i lagstiftningen och tillståndsprocessen	15
4.4 Verkställande av tillsynsprogrammet.....	15
4.5 Bedömning och uppföljning av tillsynsprogrammet	16
Bilagor	
Bilaga 1 Prioriterade insatsområden 2016: Smidigare tillståndsförvaltning och effektivare tillsyn över tillfälliga evenemang – Uppdaterad 3.12.2015	18

Förord

Den höga totala alkoholkonsumtionen i Finland orsakar såväl sociala, akuta skador vid stor engångskonsumtion som medicinska, kroniska skador i samband med långvarig, stor konsumtion. Myndigheternas tillsyn och egenkontrollen inom alkoholnäringsen är vid sidan av regleringen av priser och tillgång effektiva alkoholpolitiska medel för att förebygga de samhällsliga skadeverkningarna av alkohol.

Myndigheternas tillsyn över serveringen och detaljförsäljningen av alkoholdrycker har minskats under de senaste åren. I framtiden gäller det att utveckla samarbetet, tillsynen och styrmetoderna för tillsynen samt ytterligare förbättra effektiviteten. Tillsynen måste tydligare än hittills genomföras utifrån identifierade risker, dock så att tillståndsförvaltningen och den förebyggande tillsynen inte glöms bort.

Det tredje riksomfattande tillsynsprogrammet för alkoholförvaltningen har sammanställts för åren 2015–2016. Tillsynsprogrammet har upprättats av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) i samarbete med alkoholförvaltningen vid regionförvaltningsverken. Det består av en allmän del och av årligen varierande prioriterade insatsområden. Under programperioden förväntas åtgärder vidtas för en reform av alkohollagstiftningen.

År 2015 läggs fokus på planeringen och verkställandet av servering vid tillfälliga evenemang i samarbete med andra myndigheter samt evenemangsarrangörer och innehavare av serveringstillstånd.

Helsingfors den 10 december 2014

Marja-Liisa Partanen
överdirektör, Valvira

1 Inledning

Syftet med alkohollagen är att genom styrning av alkoholkonsumtionen förebygga de samhällsliga, sociala och medicinska skadeverkningarna av alkoholhaltiga ämnen. I 1 b § i statsrådets förordning om alkoholdrycker och sprit (1344/1994) konstateras att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården Valvira ska utarbeta ett riksomfattande tillsynsprogram för alkoholförvaltningen tillsammans med regionförvaltningsverken. Programmet styr den regionala tillståndsförvaltningen för servering och detaljförsäljning samt reklam av alkoholdrycker i riktning mot en enhetlig beslutspraxis och effektiv verkställighet av alkohollagen.

I tillsynsprogrammet anges de ändamålsenliga åtgärder av tillståndsmyndigheterna som krävs för att uppnå de mål som statsrådet och social- och hälsovårdsministeriet har uppställt för alkoholförvaltningen samt de metoder genom vilka myndighetstillsyn inriktas på riskobjekt utgående från övervakningsbehovet. Tillsynsprogrammet ska justeras årligen och innehålla de uppgifter om prestationsuppföljning som behövs för att bedöma respektive tillståndsmyndighets verksamhet och alkoholförvaltningens totala effektivitet.

Våren 2010 färdigställdes det första riksomfattande tillsynsprogrammet, som fokuserade på övervakningen av tillståndshavarnas ekonomiska tillförlitlighet. I tillsynsprogrammet för 2011–2012 var den centrala tanken i den sektorspecifika delen för 2011 att utveckla riskbedömningen för att rikta alkoholförvaltningens kontroller till riskobjekt.

I den sektorspecifika delen för 2012 lades fokus på att utveckla efterhandstillsynen av detaljhandel med alkoholdrycker. Syftet var att öka kontrollernas genomslag, och det betonades att alkoholinspektörernas inspektioner i ökande grad bör stödja verksamhetsidkarnas egenkontroll. Inom tillsynen av försäljningsförbud har samarbetet med polisen förbättrats.

I tillsynsprogrammet för 2013–2014 var ett fokusområde i den sektorspecifika delen för 2013 att öka mängden lokal påverkan och tillsyn som stöder egenkontroll i alkoholförvaltningen. Ett annat område som behandlades var övervakningen av att reglerna gällande berusade personer efterföljs.

Den sektorspecifika delen för 2014 lyfter fram informationshanteringen och riskbedömningen inom alkoholförvaltningen. Ett centralt verktyg inom detta insatsområde är registret över alkoholnärigen, Allu.

2 Verksamhetsmiljön

Alkohollagen styr alkoholförvaltningens verksamhet. Regionförvaltningsverken tillämpar lagstiftningen självständigt enligt principen om god förvaltning. Valvira ska genom sin styrning säkerställa en enhetlig tillsynspraxis i hela landet. Valvira fungerar också som tillstånds- och tillsynsmyndighet för bl.a. partiförsäljningen och tillverkningen av alkoholdrycker.

I regeringsprogrammet för statsminister Katainens regering (22.6.2011) nämndes att regeringen ska genomföra en reform av alkohollagen. I regeringsprogrammet för statsminister Stubbs regering (24.6.2014) konstateras att reformen av alkohollagen inte blir klar under regeringsperioden. Om-sorgsminister Huovinen konstaterade i sitt svar på ett skriftligt spörsmål i riksdagen 5.8.2014 att alkohollagsreformen sannolikt kommer att genomföras först under följande regeringsperiod.

Social- och hälsovårdsministeriet sammanställde sommaren 2013 en bedömningspromemoria som en del av alkohollagsreformen. Ministeriet samlade ihop all respons som inkom under remissbehandlingen i september 2013. Med tanke på kontinuiteten i alkoholmyndigheternas arbete är det av väsentlig betydelse att inga förändringar i monopolet på detaljhandeln med alkoholdrycker och den övriga alkoholnäringsens tillståndspliktighet föreslogs under remissbehandlingen. Å andra sidan kommer det nya regeringsprogrammet sannolikt att medföra ändringar i statens region- och centralförvaltning.

Det att reformen av alkohollagstiftningen fördröjs medför en särskild utmaning för det långsiktiga arbetet med att utveckla alkohollagstiftningen, eftersom detta arbete bör gynna även tiden efter reformen. Tillsynsprogramperioden kommer antagligen att bilda en övergångsperiod mellan den gamla och den nya alkohollagen.

Alkoholfrågor orsakar stor medieuppmärksamhet i Finland. I debatten fästs uppmärksamheten ofta vid alkoholbeskattningen, avnjutande av alkoholdrycker på annan offentlig plats än ett serveringsområde samt privat import av alkoholdrycker för eget bruk. Ofta kretsar diskussionen kring alkoholmyndigheterna, trots att ovan nämnda fenomen berör deras arbete på sin höjd endast indirekt. I medierna behandlas också frågor som anknyter till alkoholmyndigheternas arbete. Nyheterna framställs ofta ensidigt.

Kärnan i alkoholförvaltningens verksamhetsmiljö är alkoholdryckernas distributionsnät, som består av serveringsställen och detaljförsäljningsställen för alkoholdrycker. Alko har i skrivande stund 354 butiker. Alko har också rätt att leverera alkoholdrycker på beställning via 104 ombud.

Livsmedelsaffärerna har 5 347 detaljhandelstillstånd, dvs. tillstånd som berättigar till försäljning av sådana alkoholdrycker med en alkoholhalt på högst 4,7 volymprocent alkohol som tillverkas genom jäsnings. Antalet detaljhandelstillstånd för livsmedelsaffärer har minskat under de senaste åren; till exempel år 2007 beviljades 6 229 tillstånd. Likaså har antalet butiker som säljer gårdsvin och sahti minskat år för år. För tillfället finns det 29 sådana butiker, medan de år 2007 fortfarande var 47 till antalet.

Det finns sammanlagt 8 351 serveringsställen. Denna siffra skiljer sig inte mycket från det totala antalet under de senaste åren. På lång sikt har antalet serveringsställen med C-tillstånd (serverar endast alkoholdrycker med en alkoholhalt på högst 4,7 volymprocent som tillverkats genom jäsnings) minskat avsevärt, och på motsvarande sätt har serveringsställen med tillstånd som berättigar till servering av alla alkoholdrycker (A-tillstånd) ökat.

Tabell 1.

Serverings- och detaljhandelstillstånd (antalet i Allu-registret 30.9.2014).

Serveringstillstånd							Detaljhandelstillstånd					Alla	
A	ma ¹ A	B	ma ¹ B	C	ma ¹ C	Totalt	C	Ambulerande ² C	Alko	Utlämningsställe	Gårdsvin	Totalt	Totalt
5829	168	368	31	1894	61	8351	5347	17	354	104	29	5851	14202

¹) för viss tid

²) butiksbussar

3 Effektiviteten, utvecklingen och uppföljningen av alkoholförvaltningens verksamhet

Registret över alkoholnärings (Allu) och alkoholförvaltningens egen webbtjänst (Alpo) bidrar till att förenhetliga beslutspraxisen och effektiviserar alkoholförvaltningens inbördes och förvaltningsövergripande myndighets-samarbete.

Valviras och regionförvaltningsverkens samarbetsorgan inom alkoholförvaltningen utgörs av å ena sidan en samarbetsgrupp som består av ett antal substansansvariga och å andra sidan ett inofficiellt Allu-nätverk. Bägge är av central betydelse i utvecklingen av verksamheten. De har grundats för att förbättra samarbetet och informationsutbytet mellan Valvira och regionförvaltningsverken. Alkoholförvaltningens samarbetsgrupp har till uppgift att komma överens om samarbetsformerna och den detaljerade arbetsfördelningen angående styrningen av alkoholförvaltningen, tillståndsförvaltningen och tillsynen samt den elektroniska kommunikationen. Gruppen ska också förenhetliga verksamhetssätten, tolkningarna och riktlinjerna för beslutsfattandet. Därtill ska gruppen delta i beredningen, verkställandet och uppföljningen av tillsynsprogrammet. Allu-nätverket fokuserar i sin tur på att utveckla Allu-registret och extranätet Alpo.

Den ovan nämnda gruppen verkar under en koordinationsgrupp. Till koordinationsgruppen hör medlemmarna i Valviras ledningsgrupp och cheferna för regionförvaltningsverkens ansvarsområden för basservice, rättsskydd och tillstånd. Koordineringsgruppen behandlar strategiska riktlinjer och ärenden som har verksamhetspolitisk betydelse med tanke på samarbetet mellan regionförvaltningsverken och Valvira.

Alkoholförvaltningens medel för tillståndsbehandling och tillsyn är endast en del av den alkoholpolitiska helheten. Det är viktigt att tillståndsförvaltningen och tillsynen stöder andra alkoholpolitiska påverkningsmedel. Alkoholförvaltningen påverkar konsumtionen av alkoholdrycker även genom den tillståndsplikt och de begränsningar som gäller för verksamheten, såsom begränsningar gällande ålder och graden av berusning. Begränsning av tillgången till alkohol och inverkan på konsumtionsmiljön betonas, eftersom dessa traditionellt har betraktats som effektivare medel för att minska skadeverkningarna av alkohol än till exempel enbart upplysning om skadeverknings.

Tabell 2.

Uppföljningsindikatorer för berusade och minderåriga 2009–2013.

SERVERING	2009	2010	2011	2012	2013
Tillsynsobjekt, exkl. tillfälliga	8 298	8 302	8 278	8 291	8 228
Antalet kontroller	5 221	4 714	3 723	3 594	3 956
-av vilka kontroller av förlängd tid	871	852	745	663	674
Antalet uppdagade missförhållanden	5 354	4 415	3 346	3 330	3 616

-av vilka situationer där berusade befunnit sig i lokalerna	257	216	173	153	141
-av vilka situationer där berusade serverats alkohol	112	95	73	68	67
-av vilka situationer där minderåriga serverats alkohol	9	13	10	10	6
Missförhållanden i förhållande till kontroller	103 %	94 %	90 %	93 %	91 %
Kontroller i förhållande till tillsynsobjekt	63 %	57 %	45 %	43 %	48 %

DETALJHANDEL		2009	2010	2011	2012	2013
Tillsynsobjekt		6 455	6 251	6 076	6 001	5 861
Antalet kontroller		1 939	1 341	1 008	773	865
Antalet uppdagade missförhållanden		583	397	398	361	265
-av vilka fall av försäljning till berusade		4	2	2	1	0
-av vilka fall av försäljning till minderåriga		5	1	2	0	1
Missförhållanden i förhållande till kontroller		30 %	30 %	39 %	47 %	31 %
Kontroller i förhållande till tillsynsobjekt		30 %	21 %	17 %	13 %	15 %

Alkoholförvaltningen kräver tätt myndighetssamarbete. Det är också viktigt att experter bildar nätverk sinsemellan. Förvaltningsprocessernas resultat grundar sig i stor utsträckning på effektiv användning av informationssystem för kund-, tid- och ärendehantering. En framgångsrik och effektiv alkoholförvaltning förutsätter att alla myndigheter som verkar inom alkoholförvaltningen har en gemensam vilja och gemensamma mål och följer en enhetlig praxis när de tillämpar lagen. Nätverk bildas för att utnyttja alkoholförvaltningens egen sakkunskap och den myndighetsinformation som fås till exempel från polisen och skattemyndigheterna via de förfaranden för informationsutbyte som tillämpas inom myndighetssamarbetet.

Med alkoholprogram avses det samarbete som bedrivs i syfte att minska skadeverkningarna av alkohol. Alkoholprogrammet betonar vikten av samarbete i strävan efter att minska de alkoholrelaterade skadeverkningarna. En av de centrala målsättningarna i programmet är att sprida verksamhetsmodellen för lokal alkoholpolitik, den s.k. Pakka-modellen. Med hjälp av modellen utvecklas samarbetet mellan myndigheter och lokala aktörer samt närsamhället för att förebygga försäljning, servering och förmedling av alkohol till minderåriga och berusade.

En central del av utvecklingen går ut på att skapa elektroniska ansökningsförfaranden inom alkoholförvaltningen. Målet är att skapa ett elektroniskt system som förutom kvartalsrapporten om servering och ansökan om förlängd serveringstid, som redan kan lämnas in elektroniskt, omfattar alla ansökningsförfaranden inom alkoholförvaltningen.

Förvaltningen ska också bygga upp framgångsrika partnerskap med näringsenheten och den tredje sektorn. Valvira har till uppgift att fungera som initiativtagare och nätverksbildare samt att samla ihop och förmedla kunskaper. Målet för bland annat förhandlingsgruppen för servering och detaljhandel (AVÄNE) är att öka öppenheten samt att bilda ett diskussionsforum för de olika aktörerna. Förutom myndigheterna är Alko Ab, Finlands Dagligvaruhandel rf, Turism och restaurangförbund rf, Finlands Bensin- och Trafikservicehandlarförbund FBF rf och Servicefacket PAM rf representerade i förhandlingsgruppen.

4 Verkställande av tillsynsprogrammet 2015

Den sektorspecifika delen av tillsynsprogrammet för 2015 fokuserar på servering vid tillfälliga evenemang. Särskild vikt läggs vid sommarevenemang. Arbetet bygger på antagandet att serveringsnäringen kommer att vara tillståndspliktig verksamhet också i den nya alkohollagen. Det torde finnas ett behov av tillsynsprogramarbete som fokuserar på tillfälliga evenemang även i framtiden, trots att det har föreslagits att systemet med tillfälliga tillstånd ska slopas (enligt förslaget ska evenemangen framöver beviljas serveringstillstånd för viss tid). Tillsynsprogrammet kan också vara till nytta i reformen av alkohollagstiftningen.

Olika typer av evenemang livar upp sommaren i Finland. Ofta serveras också alkoholdrycker på dessa evenemang. Det kan handla om till exempel idrotts-, hobby-, musikevenemang eller andra kulturevenemang. De största sommarfestivalerna lockar tiotusentals besökare.

Evenemangen behandlas i stor utsträckning även i medierna. Medierna intresserar sig särskilt för eventuella spänningar mellan evenemangen och myndigheterna. Alkoholförvaltningen har också blivit föremål för detta intresse. Strävan är att minska dessa spänningar genom det arbete som utförs inom ramen för tillsynsprogrammet.

Med tillfälliga evenemang avses i detta tillsynsprogram uttryckligen sådana evenemang för vilka arrangörerna ansöker om serveringstillstånd eller utvidgning av serveringsområde i anslutning till ett gällande tillstånd hos alkoholmyndigheterna.

Syftet med tillsynsprogrammet är inte att undergräva eller ändra fungerande, lokala samarbetsformer i anordnandet av evenemang. Tvärtom kan tillsynsprogrammet användas som ett verktyg för att lyfta fram och sprida lokala samarbetsformer. Strävan är inte att genom tillsynsprogrammet ensidigt ingripa i andra myndigheters verksamhet, men vissa samarbetsfrågor bör med fördel gås igenom med andra myndigheter.

Alkoholförvaltningens erfarenhet av anordnande av tillfälliga evenemang är att den typen av verksamhet skiljer sig från fast serveringsverksamhet. I kapitel 4.2 redogörs för den särskilda karaktären av tillfälliga evenemang. Valvira har inte i någon betydande grad styrt regionförvaltningsverken i deras tillstånds- och tillsynsarbete i fråga om tillfälliga evenemang. Likaså finns det ringa rättspraxis gällande tillfälliga evenemang. Bägge dessa fakta talar för att tillsynsprogrammet ska fokusera på denna typ av evenemang. Även regionförvaltningsverken har efterlyst handledning på området.

En målsättning med tillsynsprogrammet är att utnyttja de erfarenheter och det kunnande som finns inom alkoholförvaltningen och att utveckla samarbetet mellan alkoholmyndigheterna, de övriga myndigheterna, evenemangsarrangörerna och innehavarna av serveringstillstånd.

4.1 Statistik över tillfälliga evenemang

År 2013 beviljade regionförvaltningsverken 922 tillfälliga tillstånd för servering av alkoholdrycker och 461 tillfälliga ändringar av serveringsområde (år 2012 var motsvarande siffror 868 och 455, år 2011 var de 912 och 460 och år 2010 var de 845 och 432).

År 2013 bestod alkoholdrycksgrossisternas alkoholleveranser till serveringsställen till 1,92 % (räknat som ren alkohol) av alkoholleveranser till innehavare av tillfälliga serveringstillstånd.

Tabell 3.

Alkoholleveranser till serveringsställen år 2013.

	ren alkohol (l)	%-andel
Servering A, alla alkoholdrycker	82 403 044	90,41
Servering B, svaga alkoholdrycker/max 22 %	799 155	0,88
Tillfälligt A, alla alkoholdrycker	1 442 982	1,58
Tillfälligt B, svaga alkoholdrycker/max 22 %	192 971	0,21
A för viss tid, alla alkoholdrycker	2 922 146	3,21
B för viss tid, svaga alkoholdrycker/max 22 %	90 160	0,10
Servering/max 4,7 %	3 035 464	3,33
Tillfällig servering 4,7 %	110 016	0,12
Servering för viss tid 4,7 %	144 713	0,16
	91 140 651	100

I många fall innehåller statistiken endast uppgifter om tillfälliga serveringstillstånd. Inga uppgifter om tillfälliga utvidgningar är då tillgängliga.

Innehavare av serveringstillstånd ska tillstålla alkoholmyndigheterna uppgifter om penningvärdet av försäljningen av öl och andra alkoholdrycker kvartalsvis. Om det är fråga om ett tillfälligt tillstånd ska anmälan lämnas inom tio dagar från det att evenemanget upphört. Enligt inlämnade uppgifter serverade serveringsföretagarna under 2013 alkoholdrycker för cirka 1,5 miljarder euro (inkl. moms). Vid bedömningen av uppgifternas tillförlitlighet bör det beaktas att svart ekonomi är ett mycket vanligt fenomen inom serveringsnäringen. Detta leder bland annat till att en del av försäljningen aldrig anmäls till myndigheterna. En annan orsak till att uppgifterna kan vara bristfälliga är oaktsamhet från tillståndsinnehavarnas sida.

Tabell 4.

Den totala försäljningen till serveringsställen år 2013.

KVARTAL	ALKOHOLFÖRSÄLJNING €	ÖLFÖRSÄLJNING €	Totalt
2013_1	192 225 826	142 263 637	334 489 463
2013_2	219 280 093	170 414 784	389 694 877
2013_3	233 018 201	177 401 574	410 419 775
2013_4	236 062 196	157 963 009	394 025 205
			1 528 629 320

År 2013 var den anmälda försäljningen till serveringsställen med tillfälliga serveringstillstånd cirka 27,8 miljoner euro (inkl. moms). Detta motsvarar 1,82 % av den totala försäljningen till serveringsställen. Tillfälliga serveringstillstånd beviljas till största delen för sommarsäsongen.

De tillfälliga tillståndens andel av försäljningen till serveringsställen år 2013 var således 1,92 % av alkoholleveranserna och 1,82 % av alkoholförsäljningen. Att leveransandelen är större än försäljningsandelen är troligt, eftersom de tillfälliga tillståndsinnehavarnas slutlager ofta överförs till serveringsställen med tills vidare gällande tillstånd och försäljningen på så sätt registreras under "fel" tillståndstyp (överföringarna beaktas inte i leveransuppgifterna i registret över alkoholnäringsen).

År 2013 var den totala alkoholkonsumtionen 11,6 liter 100-procentig alkohol per 15 år fylld finländare. Detaljhandels andel var 7,8 liter, serveringens andel 1,3 liter och den icke statistikförda konsumtionens andel 2,5 liter. (Källa: THL.) Om 2 % av försäljningen till serveringsställen uppskattas hänföra sig till tillfälliga serveringstillstånd, innebär det att de tillfälliga serveringstillstånden står för $(1,3/11,6 * 0,02 * 100)$ 0,22 % av den totala konsumtionen. Siffran motsvarar den genomsnittliga detaljförsäljningen av alkoholdrycker under en dryg dag samma år.

Under de största evenemangen med tillfälligt serveringstillstånd serveras alkoholdrycker till ett värde av över en miljon euro (inkl. moms). I fråga om de minsta evenemangen täcker alkoholförsäljningen däremot inte alla gånger ens kostnaderna för anskaffningen av tillståndet. År 2013 beviljades sammanlagt 66 tillfälliga serveringstillstånd för evenemang där alkoholdrycker serverades för över hundra tusen euro (51 stycken år 2010, 53 år 2011 och 56 år 2012).

Även om de tillfälliga evenemangen står för en mycket liten andel av alkoholkonsumtionen kan verksamheten ändå, särskilt om den bedrivs på fel sätt, medföra sådana samhälleliga, sociala och medicinska skadeverkningar som avses i 1 § i alkohollagen. De tillfälliga evenemangen sysselsätter också regionförvaltningsverken i hög grad. Statistik från 2009 över tidsredovisningen vid länsstyrelserna, som ansvarade för serveringstillståndsärendena före regionförvaltningsverken, visar att de tillfälliga serveringstillstånden upptar omkring en femtedel av den arbetstid som går till alla serveringstillståndsärenden (inkluderar inte anmälnings- och tillsynsärenden).

4.2 De tillfälliga evenemangens särskilda karaktär inom alkoholtillsynen

De tillfälliga serveringstillståndens korta varaktighet gör det utmanande att övervaka evenemangen. I motsats till fast serveringsverksamhet hinner alkoholmyndigheten i praktiken inte på basis av medborgares och myndigheters störningsanmälningar reagera på verksamheten förrän evenemanget är över. Det är också möjligt att en del tillståndsinnehavare t.o.m. utnyttjar situationen genom att försvaga egenkontrollen. När det gäller tillfälliga utvidgningar kan tillsynspåföljderna hänföras till det varaktiga serveringstillståndet, men i fråga om tillfälliga tillstånd måste tillståndsmyndigheten betona förhandstillsynen, dvs. ansökningsfasen. I vissa fall arrangerar samma aktör nya evenemang i framtiden, och då kan uppdagade försummelser av egenkontrollen förebyggas i tillståndsprövningen av de kommande evenemangen.

Ett annat typiskt fenomen inom tillfällig serveringsverksamhet, uttryckligen när det gäller tillfälliga serveringstillstånd, är att den som arrangerar evenemanget ofta lägger ut serveringsverksamheten på entreprenad. I sådana situationer kan serveringsföretagaren bli tvungen att verkställa orealistiska planer på arrangörens begäran. Arrangören kan till exempel planera ett så stort serveringsområde att det blir omöjligt att övervaka. Ibland kan det också hända att evenemanget bryter mot alkohollagen i något annat avseende än serveringen. Som exempel kan nämnas evenemang där publiken tillåts avnjuta egna alkoholdrycker. En typisk övervakningsmässig utmaning som kan uppstå vid tillfälliga evenemang är en situation där ordningen också i serveringsområdet övervakas av en utomstående väktarfirma på uppdrag av evenemangsarrangören. Erfarenheten visar att ordningsvakterna till exempel ibland försummar att på uppmaning av den ansvariga förståndaren för serveringsverksamheten föra bort en berusad person från serveringsstället.

Det händer också att en evenemangsarrangör hyr ut restauranglokaler till flera olika restaurangföretagare på en gång, vilket strider mot alkohollagen.

De stora företagarna inom serveringsbranschen är underrepresenterade vid tillfälliga evenemang. Svart ekonomi kan framför allt med tanke på aktörsstrukturen vara vanligare vid tillfälliga evenemang än vid fast serveringsverksamhet inom restaurangbranschen.

Tillfälliga serveringstillstånd och utvidgningar är huvudsakligen ett sommarfenomen, och den livliga inströmningen av tillståndsansökningar och semestrarna under sommaren gör att det samtidigt finns knappt om resurser för tillsyn ute på fältet. Vid tillfälliga evenemang utgör försäljningen av alkoholdrycker förutom näringsverksamhet också en form av kapitalanskaffning för organisationer och föreningar. Ett evenemang kan ibland arrangeras helt eller delvis genom talkoarbete med amatörkrafter. I sådana fall minskar inte behovet av fälttillsyn, snarare tvärtom.

I samband med tillfälliga evenemang används ofta tält och andra tillfälliga konstruktioner. Det innebär att alkoholmyndigheten inte kan förrätta någon förhandssyn i lokalerna, eftersom konstruktionerna ofta monteras strax innan verksamheten inleds, då serveringstillståndet i praktiken redan måste ha beviljats. Av denna anledning bör den plan som tillståndssökanden lämnar in vara ytterst detaljerad. I praktiken har det dock visat sig att de sö-

kande kan sträva efter att presentera mycket ungefärliga planer på till exempel hur serveringsområdet ska avgränsas.

Ofta anordnas sommarevenemang som tillställningar för hela familjen där inställningen till alkohol bör vara mycket återhållsam. Framför allt i sådana fall där ett och samma evenemangsområde dagtid helt klart används som evenemangsområde för barn, ska arrangören avhålla sig från att servera alkohol under denna tid (se kapitel 4.3).

4.3 Tillfälliga evenemang i lagstiftningen och tillståndsprocessen

Tillfälligt serveringstillstånd beviljas för tillställningar och evenemang för högst en månad (AlkoL 21 § 3 mom.).

Tillståndsmyndigheten kan förvägra serveringstillstånd eller begränsa serveringstiden, serveringsområdet, de typer av alkoholdrycker som serveras eller antalet kundplatser eller uppställa sådana villkor som behövs för övervakningen av serveringen och upprätthållande av ordningen, om serveringstillstånd söks för ett idrottsevenemang eller för en tillställning som är avsedd för hela familjen eller vars deltagare till stor del är barn och ungdomar. (AlkoL 21 d § 2 mom. 2 punkten.)

Ansökan om serveringstillstånd bör bifogas en utredning om hur den tillfälliga serveringsverksamheten ska organiseras. Myndigheten har utarbetat en blankett för detta ändamål där den sökande ska fylla i bland annat evenemangets eller tillställningens namn, arrangör, innehåll och målgrupp. Utredningen ska kompletteras med ett program över tillställningen eller evenemanget.

4.4 Verkställande av tillsynsprogrammet

Alkoholförvaltningens samarbetsgrupp bestämde 10.4.2014 att regionförvaltningsverken ska samla in personalplanerna för perioden 1.6-31.8.2014 gällande alla tillfälliga serveringstillstånd och utvidgningar för 200 kundplatser, så att Valvira kan analysera dessa.

Valvira sammanställer en promemoria av materialet, och utifrån den avgörs hur arbetet ska fortsätta. En utgångspunkt för arbetet har varit att definiera hur stor personal de tillfälliga evenemangen sysselsätter. Samtidigt utreds också till exempel hur ändamålsenliga alkoholmyndighetens blanketter är och om de behöver ses över.

Syftet med att förankra tillsynsprogrammet i praktiken är att skapa ett samarbete med evenemangsarrangörerna och intresseorganisationerna inom serveringsbranschen. Samtidigt vill man också signalera till den stora allmänheten att såväl näringen som myndigheten har som mål att arrangera trygga och trivsamma evenemang.

I början av 2015 samlar Valvira i samarbete med regionförvaltningsverken ihop information om dels fungerande lokala arrangemang, där man samarbetar för att kunna genomföra trygga och trevliga finländska sommarevenemang, dels evenemang som alkoholmyndigheten – och eventuellt även andra tillsynsmyndigheter – har upplevt som problematiska.

Vidare begär Valvira respons av tillståndsinnehavarna och evenemangsarrangörerna om tillfälliga evenemang där alkohollagen har tillämpats med framgång och fall där man stött på problem.

Valvira anordnar ett myndighetsmöte om organisering av tillfälliga evenemang där man går igenom de olika myndigheternas roller. Bland de myndigheter som medverkar i samarbetet kan nämnas Polisstyrelsen, Inrikesministeriet, Livsmedelssäkerhetsverket Evira, Finlands miljöcentral och alkoholförvaltningen vid regionförvaltningsverken. Valvira deltar i mötet i egenskap av myndighet som styr förutom alkohollagen även hälsoskyddslagen och tobakslagen. Under mötet fastställs vilket behov det finns av ett fortsatt samarbete och i vilken form det ska bedrivas.

Målet för alkoholmyndighetens del är att delta i planeringen av evenemangen under sommaren 2015 med fokus på alkoholmyndighetens basuppgift. Regionförvaltningsverken har till uppgift att delta i förhandsmöten om evenemangen och handleda såväl evenemangsarrangörerna som dem som ansöker om serveringstillstånd i verkställandet av alkohollagen. Särskild vikt läggs vid stora evenemang och tillställningar som involverar flera olika evenemangsarrangörer och serveringsföretagare.

Att anordna samarbetsmöten ingår i regel inte i alkoholförvaltningens uppgifter. Det faller sig mer naturligt att mötet sammankallas av evenemangsarrangören eller någon lokal myndighet.

I tillsynsprogrammet betonas förutom det grundläggande tillståndsförvaltningsarbetet även vikten av en efterhandstillsyn som förankras i tillsynsobjektet. Även Valvira deltar tillsammans med regionförvaltningsverken i fälttillsynen under evenemangen för att kartlägga erfarenheter och göra observationer.

Erfarenheterna sammanställs under hösten 2015. Målet är att utifrån dem

- se över alkoholmyndighetens verksamhetssätt
- utveckla egenkontrollen i samband med tillfälliga evenemang
- samarbeta med andra myndigheter för att minimera överlappande arbete.

Informationen tillställs social- och hälsovårdsministeriet och meningen är att den ska beaktas också i reformen av alkohollagstiftningen.

4.5 Bedömning och uppföljning av tillsynsprogrammet

Valvira sammanställer under hösten 2015 alla iakttagelser som gjorts om förfrågningarna, myndighetsmötet och sommarens tillsynsarbete. Utifrån detta ombeds regionförvaltningsverken, andra myndigheter, evenemangsarrangörerna och serveringstillståndsinnehavarna ge synpunkter på hur samarbetet fungerat och hur verksamheten kunde utvecklas.

Ett grupparbete om helheten anordnas under hösten 2015 i samband med alkoholförvaltningens arbetsmöte, där erfarenheterna och all inkommen respons går genom.

Valvira bestämmer på basis av erfarenheterna huruvida ändringar i lagstiftningen ska föreslås för social- och hälsovårdsministeriet. Därtill avgörs om tillstånds- och tillsynsprocesserna gällande tillfälliga evenemang behöver ändras (till exempel blanketterna och datasystemet).

Bilaga 1 (tillagd 3.12.2015)

RIKSOMFATTANDE TILLSYNSPROGRAM FÖR ALKOHOLFÖRVALTNINGEN FÖR ÅREN 2015–2016

Prioriterade insatsområden 2016: Smidigare tillståndsförvaltning och effektivare tillsyn över tillfälliga evenemang

Ett centralt mål för statsminister Juha Sipiläs regering, som inledde sitt arbete våren 2015, är att underlätta företagsverksamhet genom att avlägsna onödig reglering samt göra den administrativa bördan lättare och tillståndprocesserna smidigare. Samtidigt betonas aktörernas eget ansvar för sig själva och sina verksamheter. Inom alkoholförvaltningen är avsikten att uppnå dessa mål framför allt genom en totalreform av alkohollagen och en reform av alkoholnäringsregistret, som båda är under beredning. I väntan på dessa viktiga och eftertraktade reformer är det möjligt att avancera i riktning mot målen redan inom ramen för de nuvarande bestämmelse- och datasystemstrukturerna genom att utveckla myndighetsförfarandena och utöva effektiv kommunikation i enlighet med alkohollagens mål.

År 2015 fokuserade tillsynsprogrammet för alkoholförvaltningen på tillfälliga evenemang. Som en del av tillsynsprogrammet kartlade Valvira uppfattningarna om tillfälliga evenemang dels bland innehavare av serveringstillstånd och evenemangsarrangörer, dels inom alkoholförvaltningen på regionförvaltningsverken. År 2016 fortsätter utvecklandet av tillståndsförvaltningen och övervakningen som gäller tillfälliga evenemang utifrån resultaten av de enkäter som nämns ovan och de observationer som Valvira gjort under dess benchmarkingbesök.

Regionförvaltningsverken tar tillsynsprogrammets prioriterade insatsområden i beaktande när de gör upp sina tillsynsplaner. Valvira och regionförvaltningsverken går igenom tillsynsplanerna i alkoholförvaltningens samarbetsgrupp.

1 Underlättande av den administrativa bördan

1.1 Färre bilagor krävs till tillståndsansökningarna

Flera som svarade på enkäten till evenemangsarrangörer och serveringsföretag konstaterade att det inte finns några problem i förfarandet för ansökan om serveringstillstånd och att det nuvarande systemet är fungerande och instruktionerna tillräckliga och bra. Man sätter också värde på regionförvaltningsverkens sakkunskap vid tillståndshandläggningen. Många innehavare av serveringstillstånd och evenemangsarrangörer upplevde dock att processen för ansökan om serveringstillstånd är tung och byråkratisk. I synnerhet i fråga om evenemang som i huvudsak upprepas efter samma mönster år efter år upplever man det som frustrerande att vara tvungen att lämna in samma handlingar varje år.

Den elektroniska ärendehanteringens utbredning när alkoholnäringsregistret reformeras, vilket torde minska problemet med den administrativa bördan. Även totalreformen av alkohollagen kan medföra förändringar i förfarandena för tillståndsansökan. Alkoholmyndigheterna har emellertid redan vidtagit åtgärder för att göra den administrativa bördan i anslut-

ning till ansökningsprocessen lättare i den omfattning som det är möjligt inom ramen för den nuvarande processen, som bygger på pappersansökningar, och den gällande lagstiftningen.

Lagstiftningen fastställer de omständigheter som tillståndsmyndigheten ska beakta i processen för beviljande av serveringstillstånd. För att utreda förutsättningarna för beviljande av tillstånd ska tillståndsmyndigheten ha tillräckliga uppgifter om den sökande och de ansvariga personerna samt om arrangemangen inom serveringsverksamheten. Utgångspunkten har varit att den sökande själv har lämnat in de utredningar som behövs vid tillståndsprövningen som bilaga till ansökan.

I takt med att det elektroniska informationsutbytet mellan myndigheterna har förbättrats har tillståndsmyndigheternas möjligheter att få information från andra myndighetsregister blivit avsevärt bättre. I dag kan regionförvaltningsverket använda myndighetsregister för att hämta många utredningar som den sökande tidigare fått lämna in som bilaga till ansökan. Genom detta har det varit möjligt att i betydande omfattning minska mängden handlingar som ska lämnas in som bilagor till ansökan.

Till följd av övergången till utredningar som myndigheterna skaffar själva har följande handlingar kunnat strykas från listan på handlingar som ska lämnas in som bilagor till ansökan:

- intyg över betalning av skatter
- utredning om att företaget är antecknat i registret över momsskyldiga, förskottsuppbördsregistret och skattemyndighetens arbetsgivarregister
- utdrag ur handels-, förenings- eller stiftelseregistret
- förmynderskapsintyg och rådighetsintyg för personbolag.

Till följd av en ändring av livsmedelslagen förutsätts inte längre att beslut om godkännande av livsmedelslokal lämnas in som bilaga till ansökan.

Enkäten som gjordes med innehavare av serveringstillstånd och evenemangsarrangörer år 2015 visar att det finns anledning att fortsätta att sprida information om dessa lättnader. Myndigheterna fick respons också på inlämningen av utredningar som inte längre krävs som bilaga till ansökan.

För att förbättringen av informationsutbytet ska kunna utnyttjas fullt ut, **informerar regionförvaltningsverken aktivt dem som söker tillstånd om att ansökningsprocessen blivit lättare** som en del av verkställandet av tillsynsprogrammet år 2016. Naturliga sammanhang för behandling av denna fråga är regionala informationsmöten och evenemangsspecifika förberedande möten som ordnas för näringarna. Dessa möten presenteras mer i detalj nedan.

1.2 Längre frist för försäljningsanmälan

Alkoholmyndigheterna har en lagstadgad rätt att få tillgång till anmälningar, uppgifter och handlingar som är nödvändiga för tillsynen. Av denna anledning ska innehavare av serveringstillstånd kvartalsvis rapportera uppgifter om sin alkohol- och livsmedelsförsäljning och sin personal till tillståndsmyndigheten. Uppgifterna är viktiga vid uppgörandet av den nationella sta-

tistiken, som används dels som bas för forskning och politiska beslut, dels för myndighetsverksamhet, exempelvis för alkoholtillsyn, skatteförvaltning och polisundersökning av ekonomiska brott. Beräkningar av försäljningsbidrag per verksamhetsställe, som görs med stöd av uppgifterna om köp och försäljning, kan jämföras med andra myndighetsuppgifter i syfte att hitta riskobjekt. Den statistik som baseras på anmälningarna ger också nyttig information om branschens utveckling till näringen, som kan använda informationen för att planera sin affärsverksamhet.

För att genomförandet av anmälningsskyldigheten kan övervakas har frister fastställts för inlämning av anmälningar. Dessa frister baseras på etablerat myndighetsförfarande. Tillståndshavaren ska lämna in kvartalsrapporten senast på den tionde dagen från kvartalets slut. På motsvarande sätt har innehavare av tillfälliga tillstånd varit skyldiga att lämna in en anmälan om alkohol- och livsmedelsförsäljningen och antalet anställda på evenemanget inom tio dagar efter evenemangets slut.

Enligt enkäten anser många som utövar servering vid tillfälliga evenemang att den tio dagar långa fristen för rapporteringen är för kort. Det tar tid för en serveringsföretagare att avveckla ett evenemang, och det är inte alltid möjligt att sammanställa bokföringskalkylerna inom fristen på tio dagar. Sommaren är en hektisk tid även för regionförvaltningsverken, som därför inte alltid har resurser för att övervaka försummelser av anmälningsskyldigheten. Det är inte nödvändigt för genomförandet av alkohollagens allmänna syfte eller anmälningsskyldigheten att hålla fast i fristen på tio dagar för inlämning av försäljningsanmälningar för tillfälliga evenemang – under förutsättning att anmälningsskyldigheten dock genomförs.

I praktiken har fristen för inlämning av anmälan varit flexibel även tidigare, och regionförvaltningsverken har i princip gett jakande svar på begäran om förlängning av fristen. Att svara på dessa begäran tar dock upp arbetstid. Därför är det ändamålsenligast att fristen för inlämning av försäljningsanmälan förlängs till 30 dagar från serveringsverksamhetens slut.

År 2016 informerar regionförvaltningsverken om att fristen för inlämning av försäljningsanmälan om tillfälliga evenemang förlängs bland annat på de regionala informationsmöten och evenemangsspecifika förberedande möten som presenteras nedan. Valvira uppdaterar sina instruktioner så att de motsvarar riktlinjerna i tillsynsprogrammet.

2 Utveckling av myndighetsförfarandena

Vid verkställandet av tillsynsprogrammet år 2015 observerades utvecklingsobjekt i anslutning till myndighetsförfarandena. År 2016 intensifieras myndigheternas samarbete för att göra tillståndsprocessen för tillfälliga evenemang smidigare. Samtidigt utnyttjas tidigare erfarenheter inom tillståndsprövningen för att öka övervakningens effektivitet. Resultatet av dessa åtgärder utvärderas på alkoholförvaltningens gemensamma arbetsmöte som Valvira ordnar hösten 2016.

2.1 Smidigare tillståndsprocess genom samarbete mellan myndigheterna

Beviljandet av tillfälliga tillstånd för tillfälliga evenemang på sommaren belastar även regionförvaltningsverken i ansevärd grad. Det är möjligt att göra

denna börda lättare inom förvaltningen genom att intensifiera samarbetet mellan olika regionförvaltningsverk. Samarbete rekommenderas särskilt vid den utredning av tillförlitlighet och ekonomiska förutsättningar som avses i 21 a § i alkohollagen.

Om samma företag söker tillstånd för **evenemang som tidsmässigt ordnas nära varandra** hos olika regionförvaltningsverk, är det i princip tillräckligt med tanke på alkohollagens syfte att **den tillståndssökandes tillförlitlighet och ekonomiska förutsättningar utreds endast en gång**.

För den tillståndssökande förblir villkoren för erhållande av tillstånd oförändrade, och om ett evenemang beviljas tillstånd betyder detta inte automatiskt att även ett annat evenemang beviljas tillstånd. Tillstånd kan förvägras till exempel om myndigheten får nya upplysningar om den sökandes eller de ansvariga personernas ekonomiska problem, eller på grund av serveringsställets läge eller andra speciella omständigheter som avses i 21 d § i alkohollagen.

Många serveringsföretag anlitar samma personer som serveringsställets ansvariga föreståndare och ställföreträdare på olika evenemang. I vissa fall kan det vara ändamålsenligt att regionförvaltningsverken samarbetar med varandra också när det gäller att utreda de ansvariga föreståndarnas och deras ställföreträdarens lämplighet och behörighet. Inte heller detta samarbete har någon inverkan på den tillståndssökandes förutsättningar att erhålla tillstånd.

Som stöd för regionförvaltningsverken utarbetar Valvira interna instruktioner för förvaltningen om hur tillståndsprocessen kan göras smidigare genom samarbete. Instruktionerna läggs ut i alkoholförvaltningens webbtjänst Alpo.

2.2 Effektivare övervakning genom utnyttjande av tidigare erfarenheter inom tillståndsprövningen

I enkäten till alkoholförvaltningen framfördes farhågor om hur effektiv den övervakning som riktas mot tillfälliga evenemang är. Den främsta orsaken till detta är att det i praktiken inte är möjligt att använda återkallande av tillstånd på viss tid eller permanent som metod inom tillsynen över tillfällig serveringsverksamhet.

Här är det dock viktigt att beakta att största delen av de evenemang för vilka tillfälligt serveringstillstånd söks är årligen återkommande och att en mycket stor del av dem anlitar samma serveringsföretag från år till år. Dessutom sköter många serveringsföretag serveringen på flera evenemang. Av denna anledning är det både möjligt och befogat att korrigera bristen på effektivitet inom tillsynen i efterhand genom tillsyn på förhand.

Detta innebär att man **vid tillståndsprövningen ska beakta hur det föregående evenemanget och eventuella andra evenemang som samma företag skött har gått**.

En väsentlig del av tillståndsprövningen och utredningen av tillförlitlighet är att man alltid kontrollerar uppgifterna i kvartalsrapporterna om den tillståndssökandes tidigare evenemang. Regionförvaltningsverket kan och bör

begära att den sökande lämnar in eventuella utestående rapporter innan ett nytt tillstånd beviljas.

Vid tillståndsprövningen är det också bra att beakta publikens respons på tidigare evenemang. Om inspektioner har gjorts på den tillståndssökandes tidigare evenemang ska de observationer som gjorts under inspektionerna och eventuella påföljder som meddelats med stöd av dem utredas vid tillståndsprövningen. Missförhållanden som är särskilt väsentliga vid tillståndsprövningen är servering till minderåriga eller tydligt berusade personer samt störande av ordningen. Regionförvaltningsverket kan begära att den tillståndssökande lämnar en redogörelse för hur de tidigare missförhållandena åtgärdas eller förebyggs. Tidigare missförhållanden kan användas som grund för begränsning av tillståndet eller utfärdande av tillståndsvillkor, om regionförvaltningsverket anser att de åtgärder för att korrigera eller förebygga missförhållanden som den tillståndssökande föreslår inte är tillräckliga.

Om ett förberedande möte om evenemanget i fråga ordnas för evenemangsarrangören, serveringsföretaget och myndigheterna, ska erfarenheterna från tidigare år och eventuella utvecklingsobjekt behandlas på mötet. Det är bra att redan på förhand be att andra myndigheter som bedriver övervakning på tillfälliga evenemang, t.ex. polisen, dokumenterar sina observationer under övervakningen och lämnar in dem till regionförvaltningsverket efter evenemanget till exempel med hjälp av det elektroniska systemet för inlämning av inspektionsrapporter.

3 Aktiv kommunikation och växelverkan

En av slutsatserna utifrån resultaten av enkäterna som gjordes 2015 var att det finns anledning att öka växelverkan i fråga om tillfälliga evenemang mellan myndigheterna, evenemangsarrangörerna och företag som bedriver tillfällig servering. Detta behov tillgodoses genom ordnande av regionala informationsmöten och deltagande i evenemangsspecifika förberedande möten. Myndigheternas aktiva kommunikation och växelverkan med näringen är föregripande tillsyn som stödjer utvecklandet av näringens egenkontroll.

Regionförvaltningsverken lämnar i slutet av året information om de informationsmöten som de ordnat och om de förberedande möten som de deltagit i till Valvira. Informationsmötenas och de förberedande mötenas resultat behandlas också på alkoholförvaltningens gemensamma arbetsmöte som Valvira ordnar hösten 2016.

3.1 Regionala informationsmöten

Som en del av alkoholförvaltningens riksomfattande tillsynsprogram strävar varje regionförvaltningsverk efter att ordna **minst ett regionalt informationsmöte för näringsidkare inom serveringsbranschen** år 2016.

På informationsmötet ska åtminstone följande ämnen behandlas:

- förfarandet för ansökan om serveringstillstånd och minskningen av bilagorna till ansökan (se kapitel 1.1)

- serveringstillståndshavarens rapporteringsskyldighet och förlängningen av fristen för inlämning av anmälan för de tillfälliga tillståndens del (se kapitel 1.2).
- observationer inom tillsynen i området i syfte att utveckla serveringsställets egenkontroll

Valvira ger inom ramen för sina möjligheter regionförvaltningsverken stöd vid ordnandet av informationsmöten. Enligt enkäterna är de ändrade bestämmelserna om alkoholreklam ett ämne om vilket näringsidkarna önskar få praktiska instruktioner. På informationsmötena är det bra att nämna att regionförvaltningsverket har möjlighet att delta i förberedande möten som ordnas för evenemangsarrangören, serveringsföretaget och olika myndigheter före de tillfälliga evenemangen.

Till informationsmötena kan man också inbjuda andra myndigheter, som genom detta får möjlighet att presentera faktorer som ska beaktas med tanke på den lagstiftning som de övervakar för serveringsföretagen. Sådana myndigheter är till exempel kommunens hälsoinspektör, polisen och räddningsverket.

Ändamålsenligast är det att ordna de regionala informationsmötena på våren före rusningen av tillståndsansökningar för tillfälliga evenemang. Om det inte finns tid att ordna informationsmötet på våren och det ordnas först på hösten är det naturligt att också behandla de förändringar som den nya alkohollagen eventuellt medför för serveringsnäringen, om lagens innehåll är känt vid tidpunkten. Regionförvaltningsverken informerar aktivt om mötena och strävar efter att säkerställa att mötet är tillgängligt för så många som möjligt till exempel genom tekniska arrangemang.

3.2 Evenemangsspecifika förberedande möten

Enkäterna visar att både alkoholförvaltningen och evenemangsarrangörerna betraktar förberedande möten inför tillfälliga evenemang som en god verksamhetsmodell i samarbetet mellan myndigheterna och evenemangsarrangörerna. Den naturligaste organiseraren och sammankallaren av mötet är den aktör som ordnar evenemanget.

Regionförvaltningsverken informerar evenemangsarrangörerna och serveringsföretagarna om regionförvaltningsverkens möjlighet att delta i evenemangsspecifika förberedande möten och deltar aktivt i dessa möten.

På de förberedande mötena är det bra att tillsammans gå igenom de olika myndigheternas krav på evenemangets arrangemang. Om samma evenemang har ordnats även tidigare, ska evenemangsarrangören, serveringsföretaget och myndigheterna behandla erfarenheterna från tidigare år och eventuella utvecklingsobjekt på mötet. På mötet är det också bra att nämna att antalet bilagor till ansökan har minskat och att fristen för rapporteringen förlängts.

En viktig helhet som ska behandlas på det förberedande mötet är serveringsområdenas storlek och läge samt sättet att avgränsa serveringsområdena. Evenemangsarrangören, serveringsföretagaren och de olika myndig-

heterna kan ha olika syner på saken och det kan hända att det behövs samordning på denna punkt.

Valvira

Tillstånds- och tillsynsverket
för social- och hälsovården

PB 210

00531 Helsingfors

Fågelviksgränden 4, 00530 Helsingfors

Koskenranta 3, 96100 Rovaniemi

Telefon 0295 209 111

Fax 0295 209 700

E-post: kirjaamo(at)valvira.fi